

Sparebanken Sør

1. kvartal 2018

Om Sparebanken Sør

Virksomhet

Sparebanken Sør er et uavhengig og selvstendig finanskonsern med virksomhet innenfor bank, verdipapirforetaksvirksomhet og eiendomsmegling.

Størrelse

Den 6. største norskeide banken med over 116 mrd. kroner i forvaltningskapital.

Ansatte

427 årsverk i morbank, fordelt mellom bankens kontorer i Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark og Rogaland.

Produkter og tjenester

Tradisjonelle banktjenester og produkter til Person- og Bedrifts-markedet, samt eiendomsmegling, forsikring, verdipapirhandel og leasing gjennom hel- og deleide selskaper-/datterselskaper.

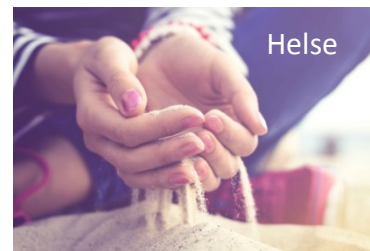
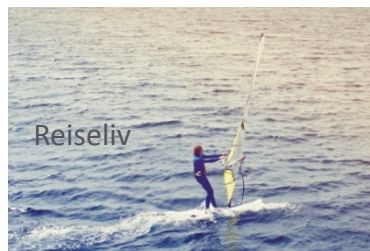
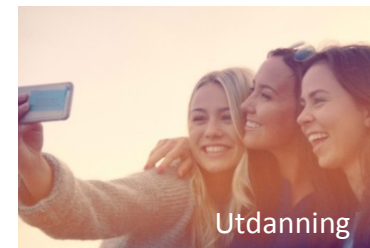
Oppsummert

Som en av landets største regionbanker, skal Sparebanken Sør bidra til vekst og utvikling i landsdelen.

SPAREBANKEN SØR

Støttespiller for lokal næringsutvikling

Sparebanken Sør – Sørlandets ledende bankkonsern

Etablert i 1824,
525 ansatte

175 000
personkunder

Finanskonsern med bank,
verdipapirhandel, og
eiendomsmegling

23 000
bedriftskunder

Børsnotert og
samfunnsleid

Over 116 mrd. kroner
i forvaltningskapital

Agder og Telemark er et marked på totalt ca. 470.000 innbyggere. Ingen andre dekker dette området som Sparebanken Sør.

Komplett leverandør av finansielle tjenester

Betydelig produktspekter - fortsatt potensial for økt produksalg

Datterselskaper

- Sparebanken Sør Boligkreditt AS er et **100%-eid** datterselskap av Sparebanken Sør
- Foretaket har konsesjon som finansieringsforetak med rett til å utstede obligasjoner der investorene får fortrinnsrett til dekning i pantesikrede boliglån innvilget av banken
- Ved å finansiere seg på denne måten kan Sparebanken Sør-konsernet tilby boliglån med konkurransedyktige vilkår til sine kunder

- Sparebanken Sør er **90,1%-eier** i Sørmeglere Holding AS som er morselskapet til eiendomsmeglerkjeden Sørmeglere AS
- Sørmeglere er representert med totalt 14 kontorer, og har hovedkontor i Kristiansand
- Formidler om lag 2.200 boliger i året, og er med det regionens største eiendomsmegler

Samarbeidspartnere

- Sparebanken Sør gikk inn som **10%-eier** i Frende Holding i 2008, og er en av 15 frittstående sparebanker på eiersiden
- Frende har 175 000 kunder og tilbyr forsikring, både liv og skade, til bedrifter og private

- Brage Finans er et finansieringsselskap som er eid av 12 frittstående sparebanker, Sør er **15 %-eier**
- Distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, via forhandlere og gjennom eget salgssapparat

- Sør ble **17,1%-eier** i Norne Sec. i 2008, og er en av 14 frittstående sparebanker på eiersiden
- Norne et fullservice verdipapirforetak med corporate finance - tjenester, analyse, samt aksje og obligasjonsmegling

- Sparebanken Sør har gått sammen med de 14 andre bankene i Frendesamarbeidet gjennom det nyopprettede selskapet Balder Betaling AS.
- Sparebanken Sør er **22,4% -eier** i Balder Betaling AS, som eier 12% av Vipps AS.

Leverandører

HolbergFondene

Hovedtrekk 1. kvartal 2018

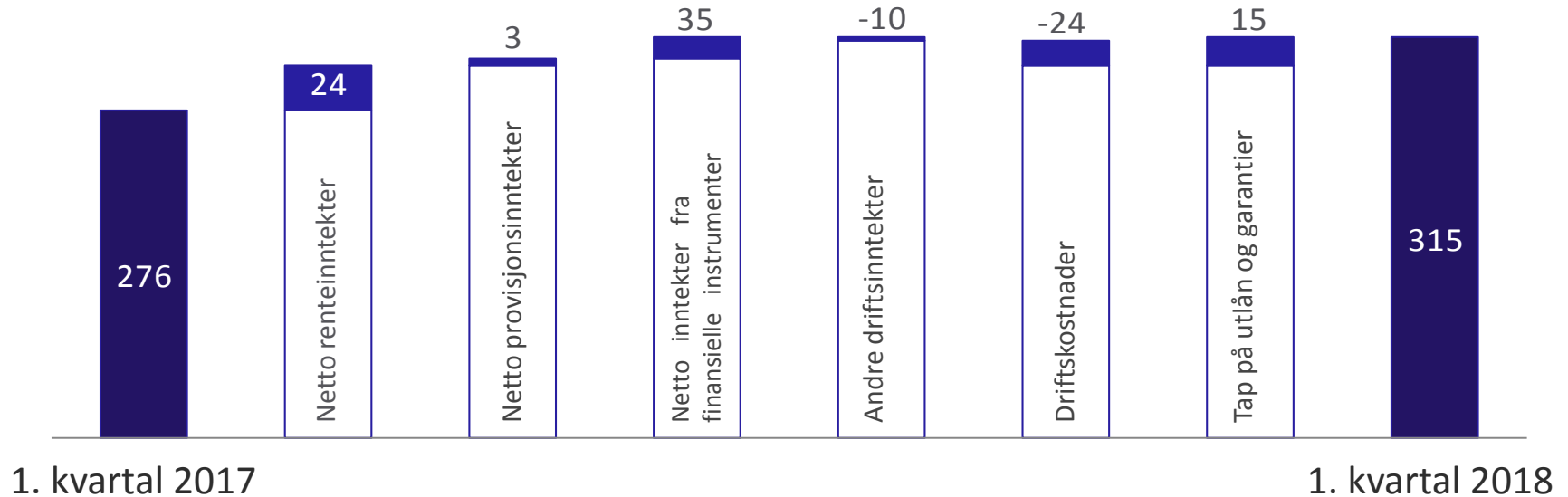
- Godt resultat fra ordinær drift
- Positiv utvikling i netto renteinntekter
- Positive netto inntekter fra finansielle instrumenter
- Effektiv drift og lave kostnader
- Implementert ny modell for nedskrivning av utlån
- Ingen netto tap på utlån
- 12 måneders utlånsvekst på 6,5 prosent
- 12 måneders innskuddsvekst på 4,0 prosent
- Egenkapitalavkastning etter skatt på 9,1 prosent
- Ren kjernekapitaldekning på 15,2 prosent og uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) på 9,2 prosent

Millioner NOK	1. kvartal 2018	1. kvartal 2017	Endring
Netto renteinntekter	425	401	24
Netto provisjonsinntekter	74	71	3
Netto finans	26	14	12
Andre driftsinntekter	2	4	-2
Sum inntekter	527	490	37
Driftskostnader	212	199	13
Driftsresultat før tap	315	291	24
Tap på utlån, garantier	0	15	-15
Resultat før skatt	315	276	39
Skatt	77	66	11
Resultat etter skatt	238	210	28

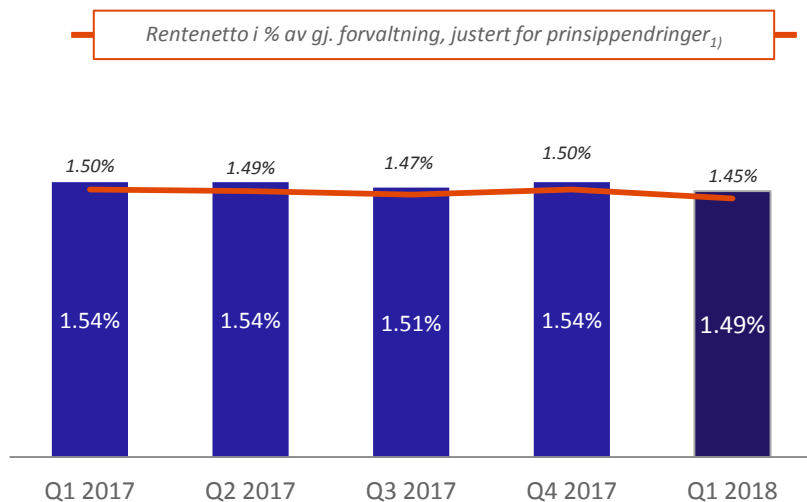
Endring i resultat før skatt

Millioner NOK

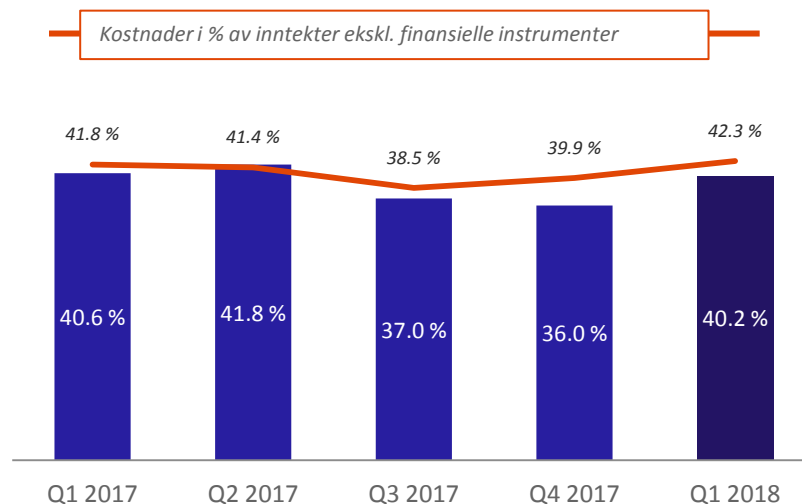

Nøkkeltall – kvartalsvis utvikling

Rentenetto i % av gj. forvaltning

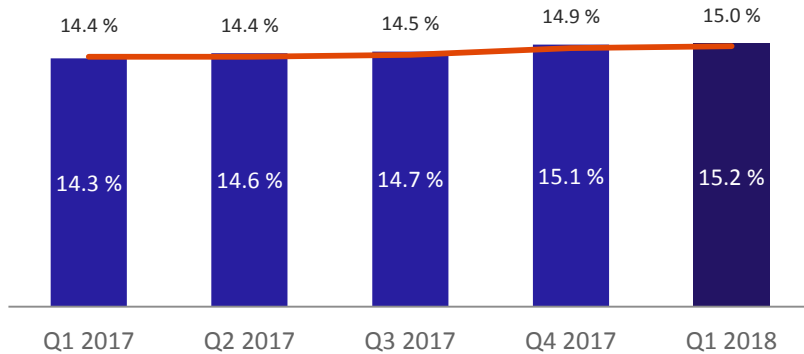
Kostnader i % av inntekter

Nøkkeltall – kvartalsvis utvikling

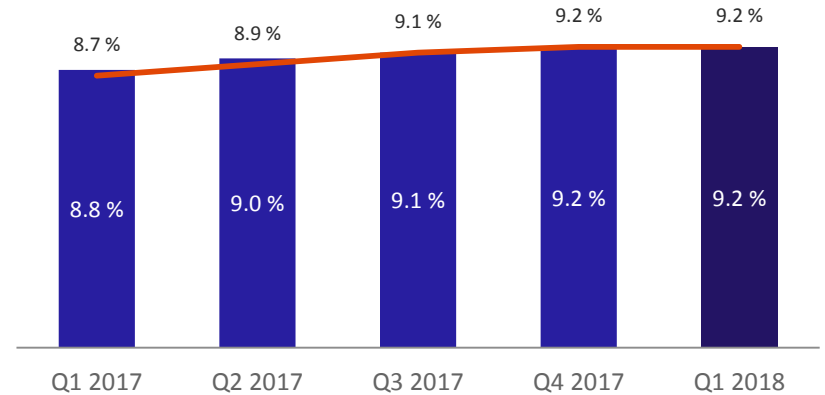
Ren kjernekapitaldekning

Ren kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering av Brage Finans

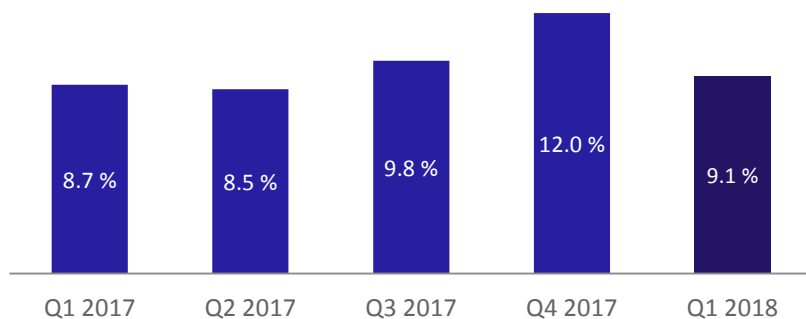
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)

Uvektet kjernekapitalandel etter forholdsmessig konsolidering av Brage Finans

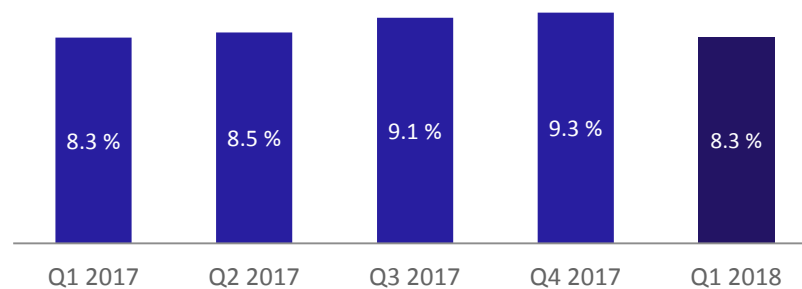

Nøkkeltall – kvartalsvis utvikling

EK-avkastning etter skatt¹⁾

EK-avkastning etter skatt ekskl. finans og engangshendelser²⁾

$$1) EK - avkastning = \frac{\text{Resultat etter skatt} - \text{renter hybridkapital}}{\text{Egenkapital} - \text{Hybridkapital}}$$

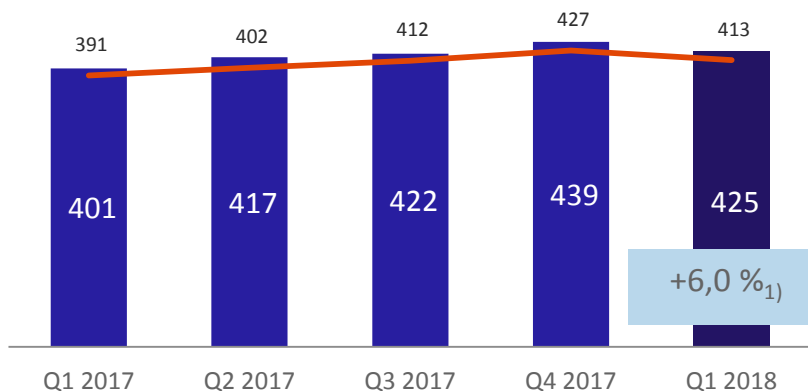
$$2) EK - avkastning ekskl. finans og engangshendelser = \frac{\text{Resultat etter skatt ekskl. finans, renter hybridkapital og engangshendelser}}{\text{Egenkapital} - \text{Hybridkapital}}$$

Nøkkeltall – kvartalsvis utvikling

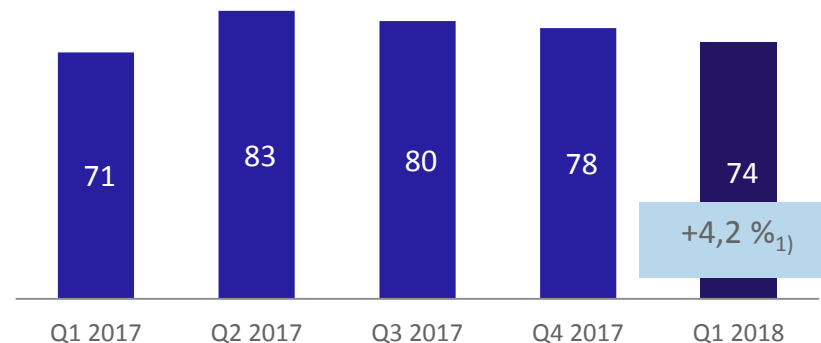
Millioner NOK

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter, justert for sikringsfondsavgiften og renter hybridkapital

Netto provisjonsinntekter

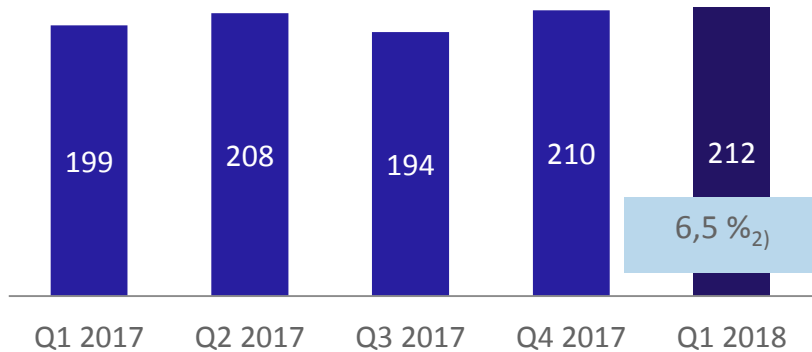

1) Endringer i forhold til samme periode i fjor.

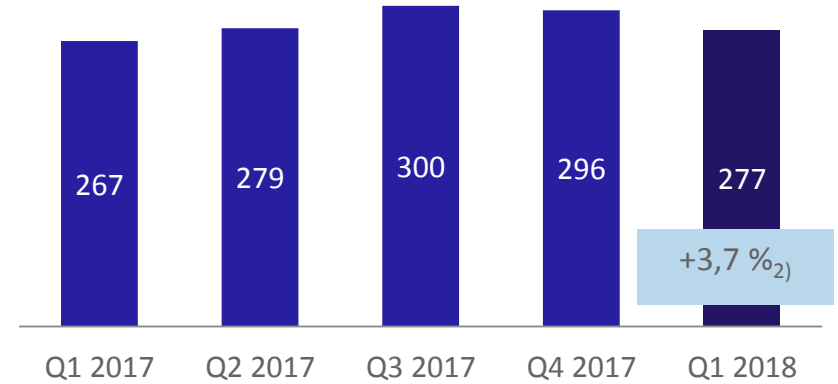
Resultatposter

Millioner NOK

Driftskostnader

Resultat ordinær drift ¹⁾

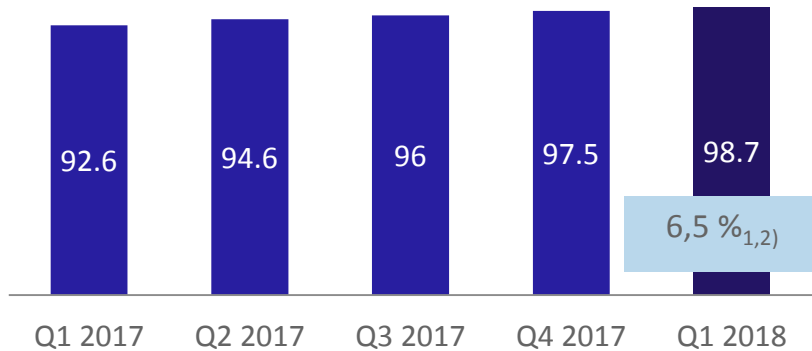

- 1) Netto renteinntekter, justert for prinsippendringer + Netto provisjonsinntekter + Andre driftsinntekter – Driftskostnader, justert for omdanning av pensjonsordning
- 2) Endring i forhold til samme periode i fjor

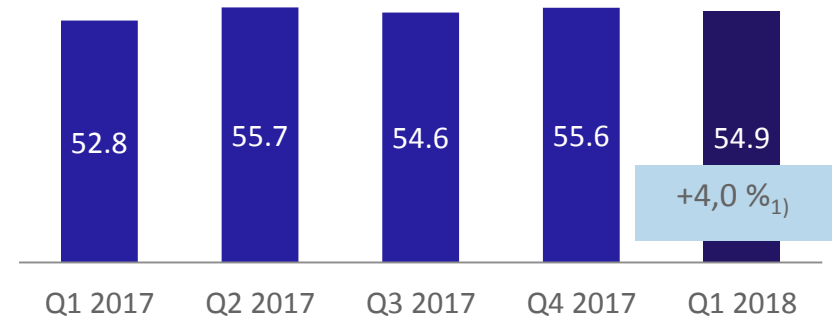
Balansposter

Milliarder NOK

Netto utlån

Innskudd

1) Endring i forhold til samme periode i fjor

2) Utlånsvekst ved utgangen av 1. kvartal 2018 utgjorde 6,1 mrd. kroner, tilsvarende 6,5 prosent, hvorav personkunder sto 6,8 prosent og bedriftskunder 5,7 prosent

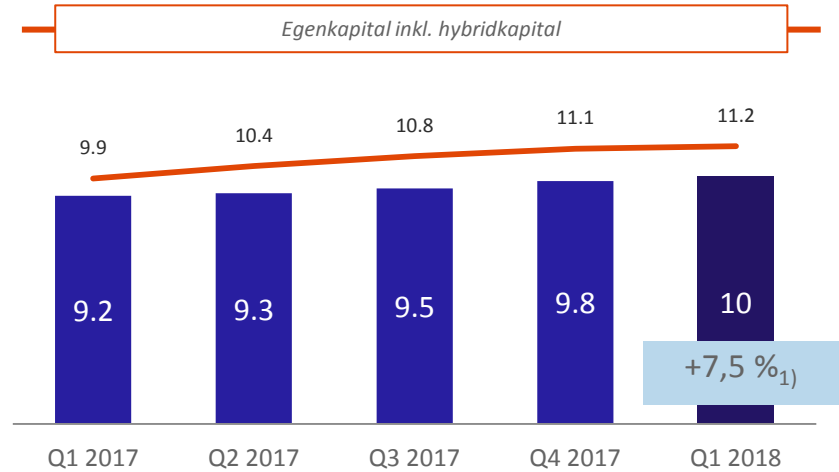
Balansposter

Milliarder NOK

Forvaltningskapital

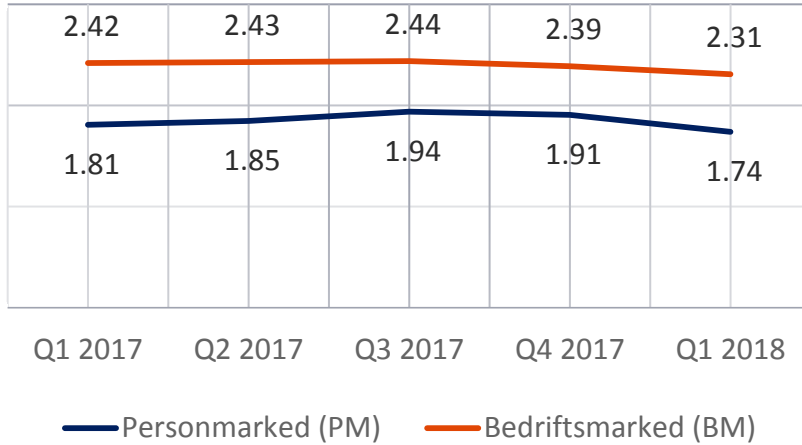
Egenkapital

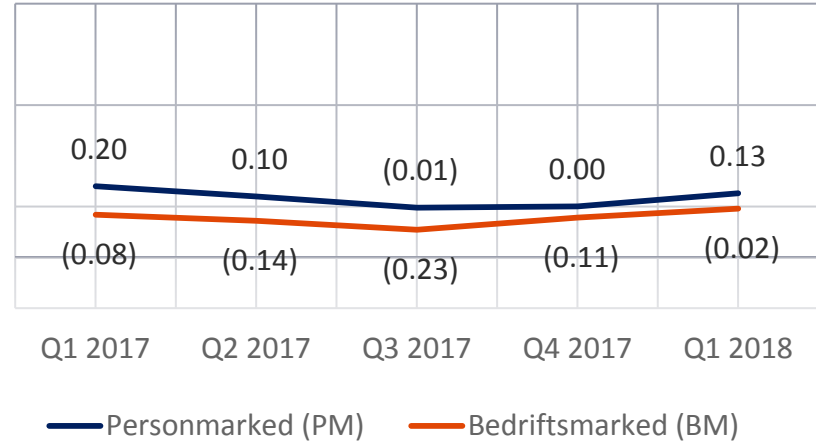
1) Endring i forhold til samme periode i fjor

Marginutvikling

Utlån (%)

Innskudd (%)

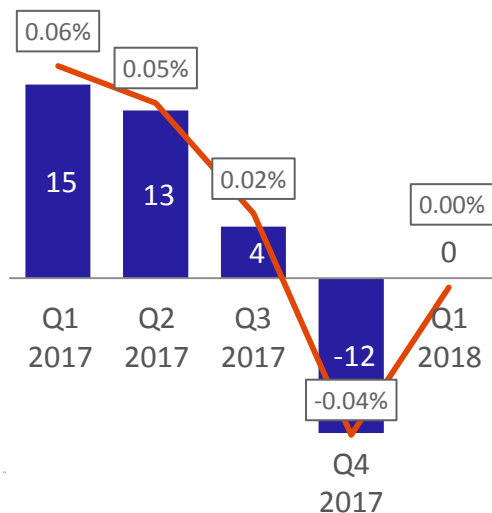
Margin utlån: Gjennomsnittlig utlånsrente minus 3 mnd. vektet gjennomsnitt av 3 mnd. NIBOR.

Margin innskudd: 3 mnd. vektet gjennomsnitt av 3 mnd. NIBOR minus gjennomsnittlig innskuddsrente.

Alle tall er annualiserte og i prosent

Tap- og misligholdsvolum

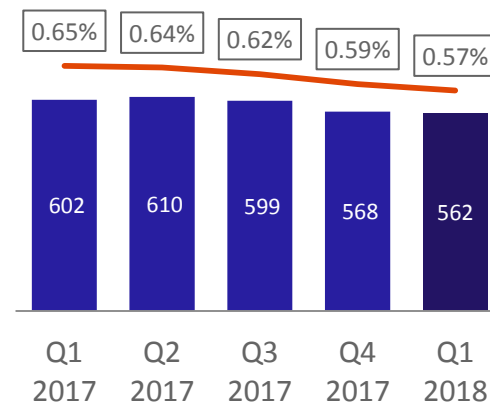
Utvikling i tap i mill. kroner og i prosent av brutto utlån (annualisert)

Utvikling i tapsutsatte og misligholdte engasjementer (over 90 dager) i mill. kroner og utvikling i prosent av brutto utlån

Utvikling tapsavsetninger i mill. kroner og utvikling i prosent av brutto utlån¹⁾

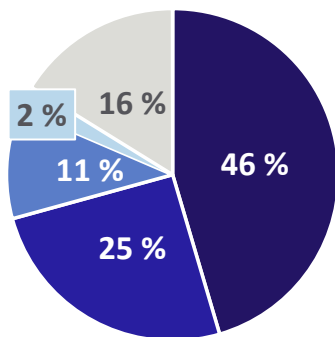

1) Tapsnedskrivninger fra og med Q1 2018 baserer seg på en ny modell for beregning av fremtidig forventet tap. Dette følger av den nye regnskapsstandarden IFRS 9 som 1. januar 2018 erstattet den gamle standarden, IAS 39.

Diversifisert utlånsbalanse

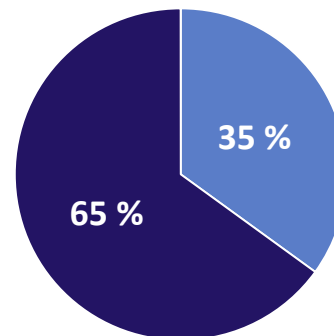
Høy PM andel og geografisk spredning bidrar til en balansert portefølje

Utlån fordelt på geografi
Brutto utlån

■ Vest-Agder ■ Aust-Agder ■ Telemark ■ Rogaland ■ Øvrige

Fordeling PM / BM
Brutto utlån

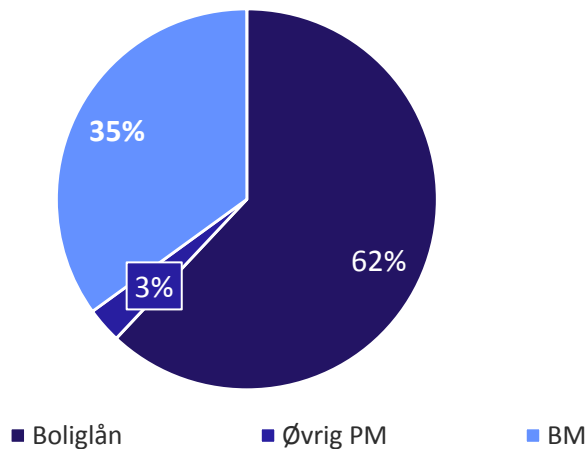

■ BM ■ PM

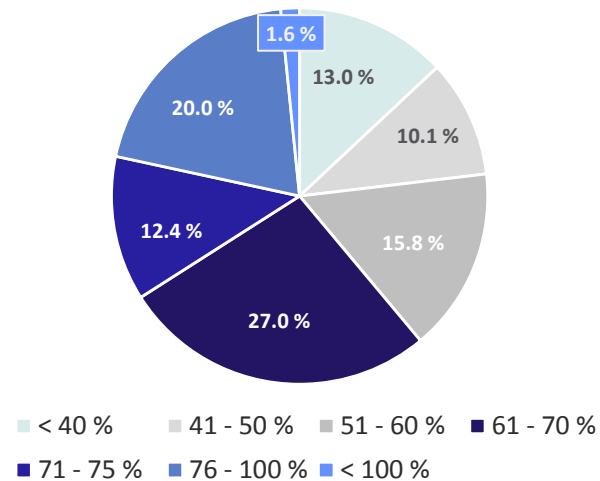
- # 1 posisjon i Vest-Agder og Aust-Agder, # 3 posisjon i Telemark. Positiv utvikling i Rogaland.
- Tett og langsiktig samarbeid med store aktører i regionen.
- Avtalen med KNIF* bidrar til vekst også utenfor landsdelen. KNIF kunder utgjør 8,2 mrd. kroner i utlån og 4,5 mrd. kroner i innskudd. KNIF BM står for den største andelen med utlån på 5 mrd. kroner og innskudd på 3,9 mrd. kroner.
- Utlån til kunder er konsentrert om bankens markedsområder.
- Høy PM andel er i seg selv risikodempende.

Lån med pant i bolig

Låneporteføljen i Sparebanken Sør (Konsern)

LTV boliglån (Konsern)

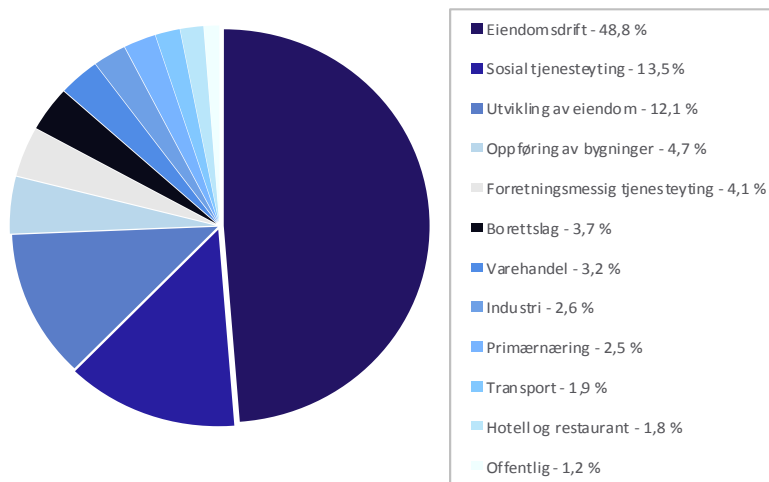

- Stor andel av PM porteføljen er sikret med pant i bolig
- 78,4 prosent av boliglånene har LTV (Loan To Value) under 75 prosent

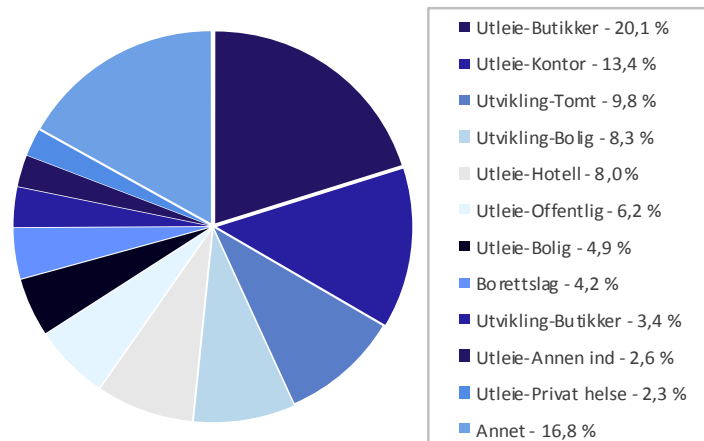
LTV-fordelingen er basert på en fordeling hvor hele lånet plasseres i det intervall hvor "den siste delen" av lånet hører til. Dette innebærer at reell LTV-fordeling vil være lavere enn det som fremgår av tabellen.

Diversifisert utlånsbalanse

Fordeling BM pr bransje

Leietakerfordeling *eiendomsdrift, utvikling av eiendom, borettslag* og *oppføring av bygninger* (eng. over 10 mill. kroner)₁₎

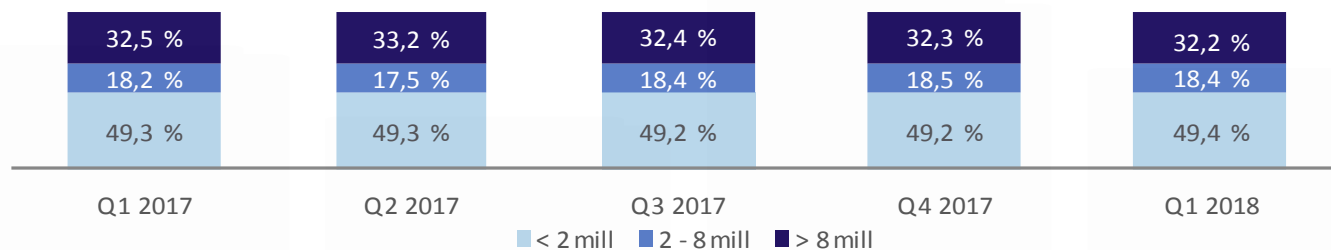

BM portefølje som gjenspeiler den næringsvirksomhet som drives i landsdelen, med to viktig unntak: Sparebanken Sør har svært lav eksponering mot olje (inkl. oljeservice) og shipping.

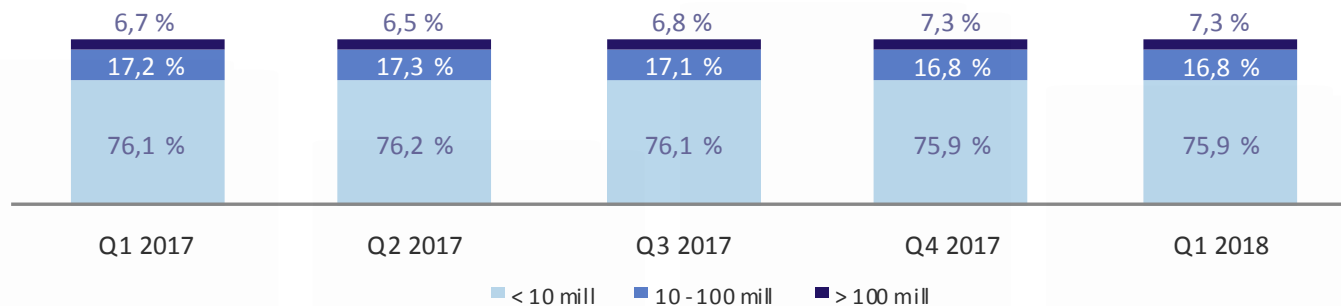
1) Engasjement over 10 mill. kroner for næringsgruppene utgjør 17,7 mrd. kroner, tall pr. Q3 2017, oppdateres årlig

Portefølje

Innskudd på beløpsstørrelse

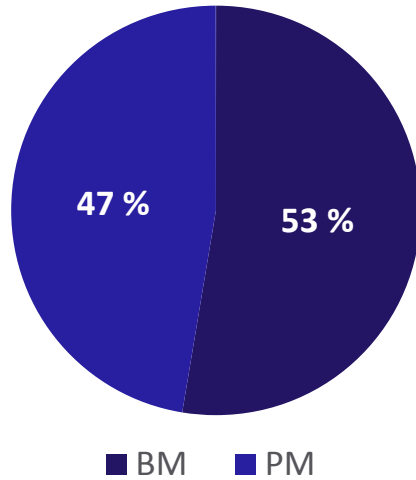

Utlån* på beløpsstørrelse

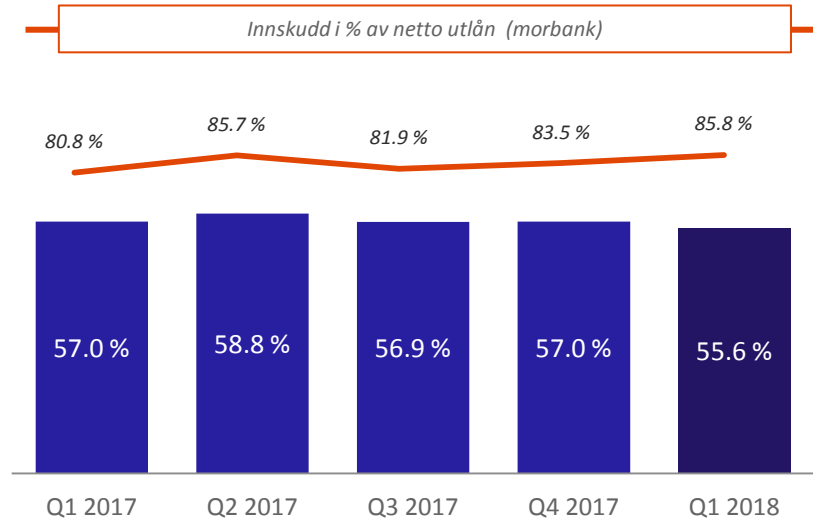

Innskudd

Fordeling PM/BM

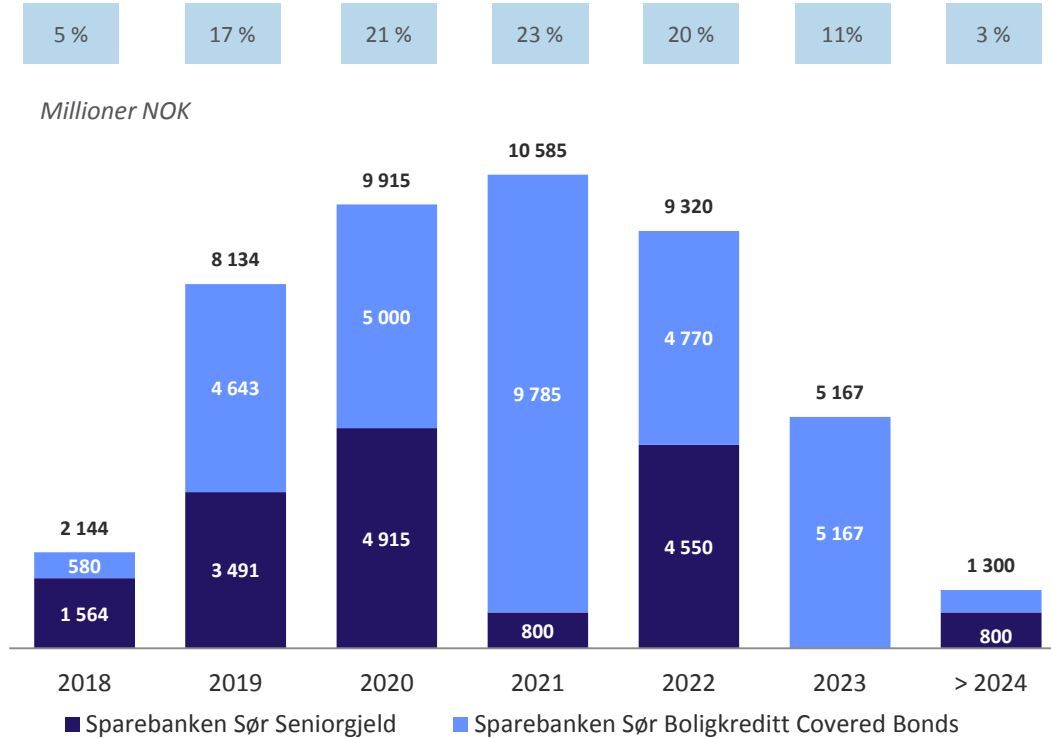

Innskudd i % av netto utlån (konsern)

Stabil utvikling i innskuddsdekningen de siste 12 månedene, med en innskuddsvekst på 4,0 prosent.

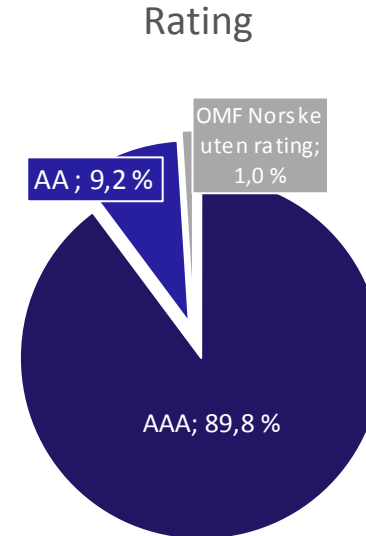
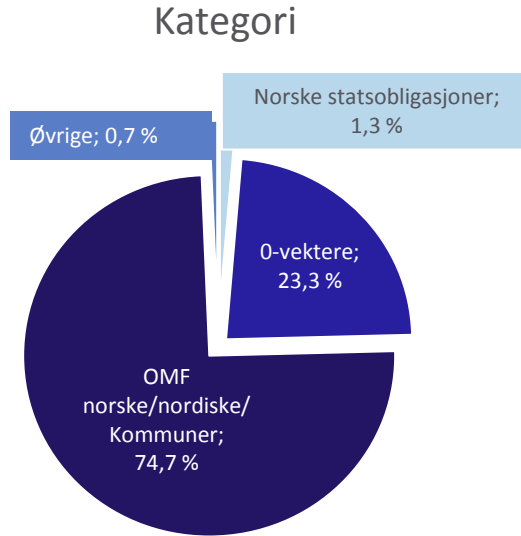
Fundingforfall

- Total funding utgjorde NOK 46,8 mrd., hvorav NOK 30,5 mrd. var utstedt som obligasjoner med fortrinnsrett pr. 31. mars 2018
- Banken har god fordeling av finansieringsforfallene
- Langsiktig finansiering utgjorde 94%*
- Likviditetsindikator 1 var 110 %
- Gjennomsnittlig løpetid var 3,1 år

* Langsiktig finansiering er finansiering med forfall > 1 år

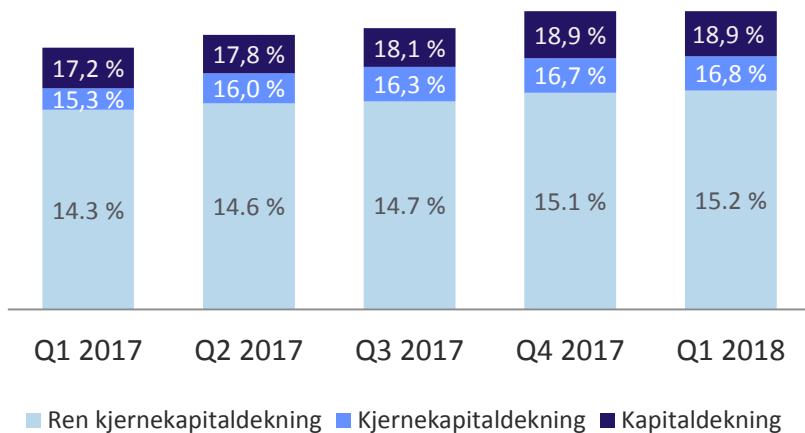
Likviditetsportefølje

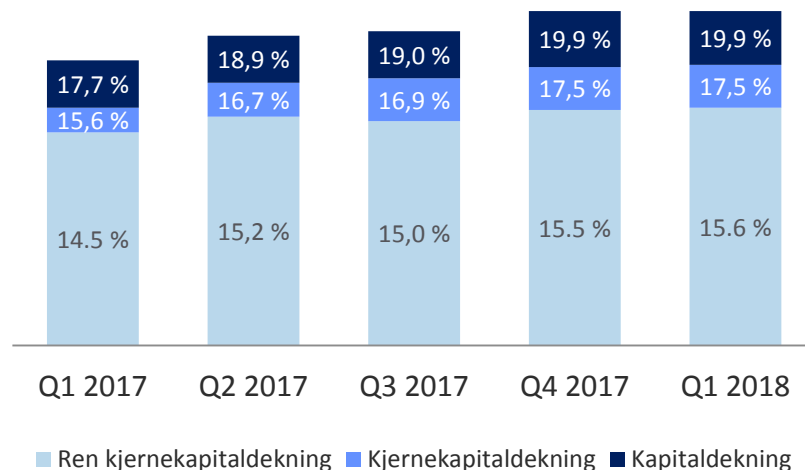
- Total likviditetsportefølje på 15 mrd kroner
- 100 prosent investment grade og 100 prosent likvide instrumenter
- Likviditetsreserve (LCR) 165 prosent på konsernnivå

Kapitaldekning

Konsern

Morbank

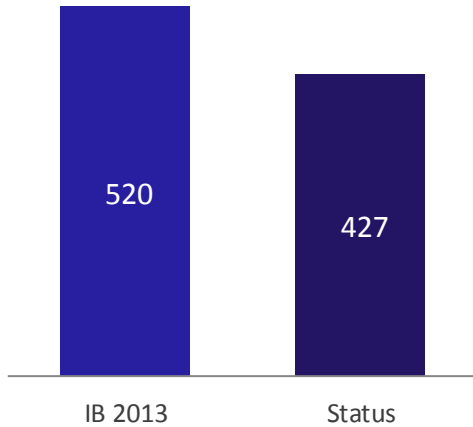

Konsernets rene kjernekapitaldekning inkludert forholdsmessig konsolidering av samarbeidende grupper¹⁾ utgjorde 15,0 prosent, kjernekapitaldekningen utgjorde 16,8 prosent og kapitaldekningen utgjorde 18,9 prosent.

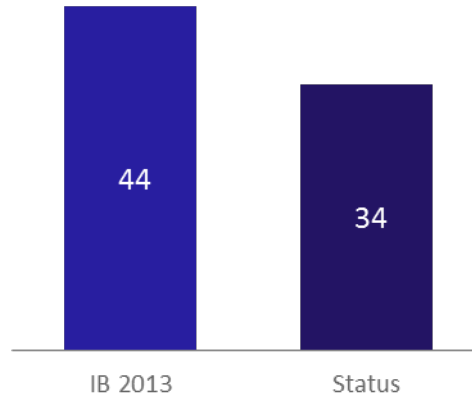
1) Brage Finans, eierandel 15 prosent

Struktur- og kostnadstilpasning

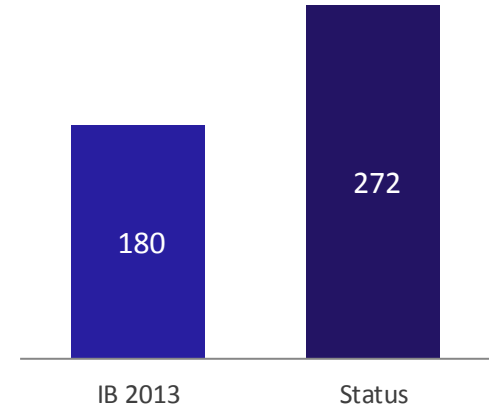
Antall årsverk bankvirksomheten

Antall kontorer

Forvaltningskapital i mill. kroner per årsverk

Betydelig potensial er realisert, og videre kostnadseffektivisering er en del av løpende drift.

Oppsummering etter Q1 2018

Resultat

Banken har levert en forbedring i resultat fra ordinær drift gjennom god vekst, positiv utvikling i netto renteinntekter, samt lave kostnader og tap.

Finans

Positive netto inntekter fra finansielle instrumenter, hovedsaklig som følge av en positiv verdiutvikling på fastrentelån, samt gevinst på rente- og valutaderivater.

Kapital

Ren kjernekapitaldekning utgjorde 15,0 prosent og uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) utgjorde solide 9,2 prosent.

Vekst

12 mnd. utlånsvekst på 6,1 mrd. kroner tilsvarende 6,5 prosent.
12 mnd. innskuddsvekst på 2,1 mrd. kroner tilsvarende 4,0 prosent.

Oppsummert

Solid underliggende drift gir et resultat før skatt på 315 mill. kroner i 1. kvartal 2018.

Forventninger fremmover

Makro

Etter en svak BNP vekst gjennom de siste årene, har veksten i norsk økonomi tatt seg opp, med høyere eksportvekst, lavere arbeidsledighet og økt privat konsum.

Landsdel

De økonomiske utsiktene for bankens markedsområde vurderes som positive. Boligprisene viser en moderat, positiv utvikling i bankens hovedmarked over tid og arbeidsledigheten er fallende. Statistikken for årets første måneder av 2018 viser at det har vært en utflating og fall i boligprisene.

Kapital

Banken har en ren kjernekapital på 15,0 prosent og en solid uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) på 9,2 prosent. Sammen med gode resultater fra ordinær drift, vil banken ha gode muligheter for vekst fremover.

Funding

Banken er godt posisjonert for langsiktig finansiering fra det norske og det internasjonale markedet.

Digital tilpasning

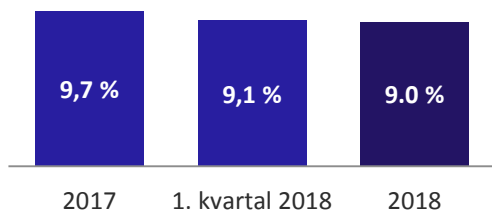
Satsing på digitalisering og nye teknologiske løsninger gir banken gode muligheter til fortsatt å forbedre kundeopplevelsen og kostnadsposisjonen.

Oppsummert

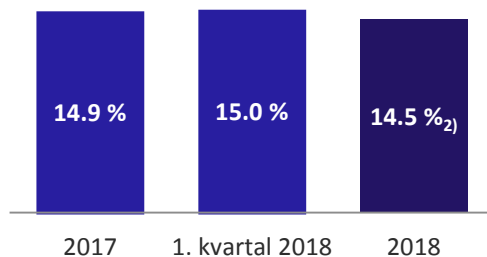
Sparebanken Sør er godt posisjonert for å videreutvikle sin posisjon som en ledende relasjonsbank med høy kostnadseffektivitet, god vekst og lønnsomhet.

Finansielle nøkkelvariabler og ambisjoner

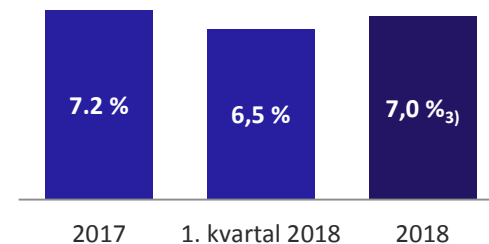
Egenkapitalavkastning

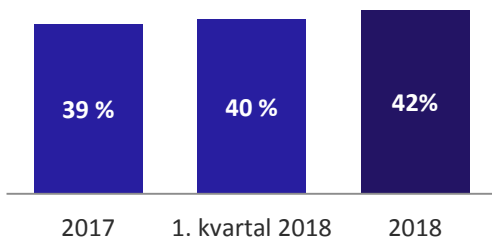
Ren kjernekapital (konsern)¹⁾

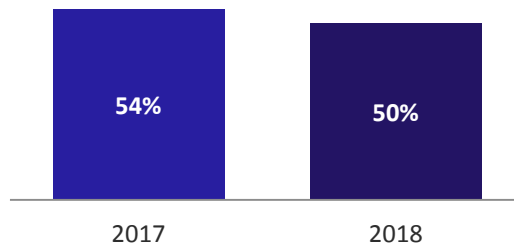
Utlånsvekst

Kostnadsutvikling

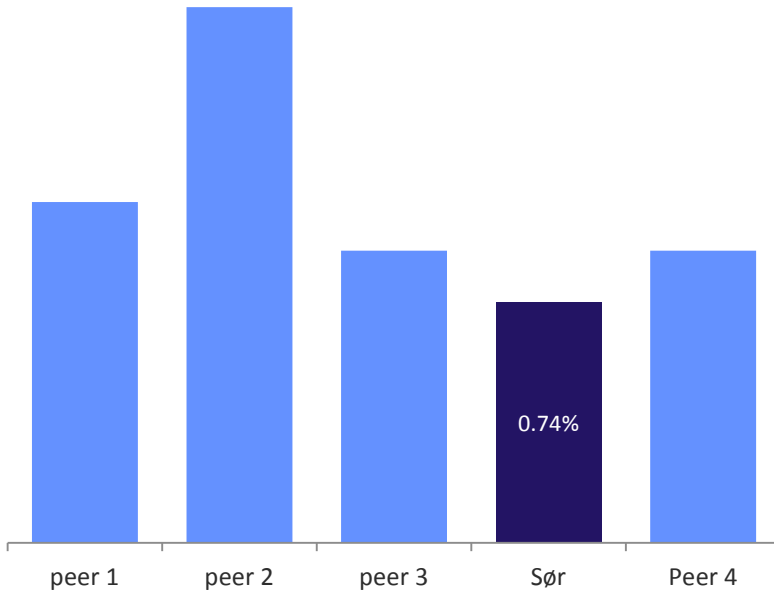
Utbyttegrad

- 1) Tillagt andel av resultat
- 2) Vil endelig vurderes i ICAAP
- 3) Kredittvekst + 1 prosentpoeng

Tre strategiske pilarer

Blant de mest kostnadseffektive¹⁾

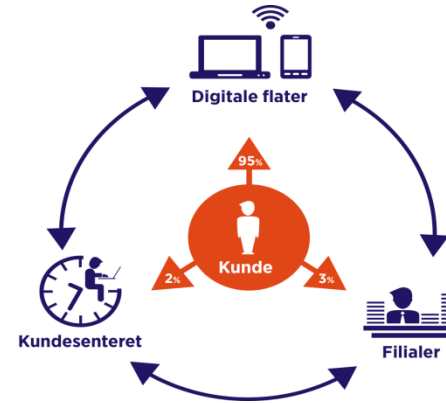

1) Kostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital Q4 2017

Sterke kunderelasjoner

Banken skal være «Relasjonsbanken» gjennom langsiktighet og nærhet til kunder og markedet, basert på beslutningskraft gjennom lokal kunnskap.

Optimalt kanalsamspill og digitalisering

SPAREBANKEN SØR

Vedlegg

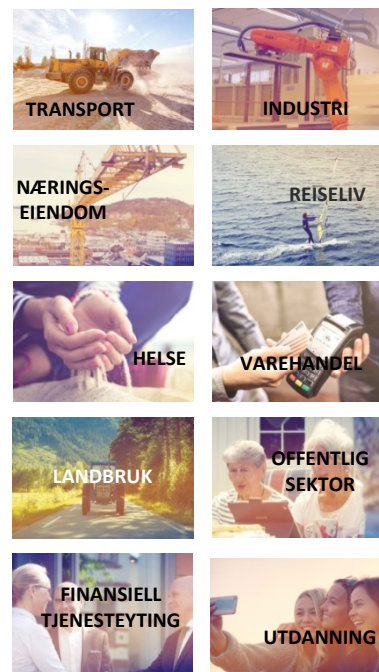
Våre satsingsområder

Et differensiert og stort vekstpotensial

Lokale, regionale og nasjonale kundesegmenter

Regionalt næringsliv

Balansert utvikling i regionen

Endring i boligpriser, siste 12 mnd

Tall i prosent

Endring i antall arbeidsledige, siste 12 mnd

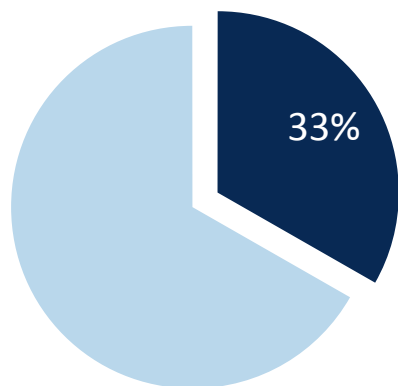
Tall i prosent

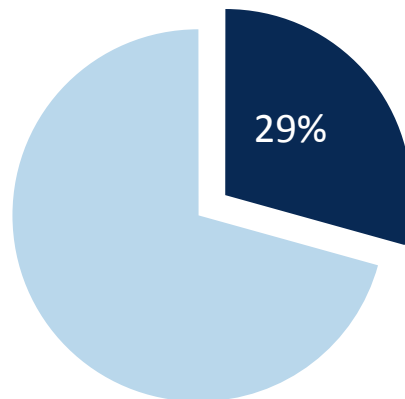
- Midt-Norge
- Innlandet
- Vestlandet
- Viken m/ Oslo
- Telemark
- Vestfold
- Rogaland
- Aust-agder
- Vest-agder

Andel av totale boliglån per fylke

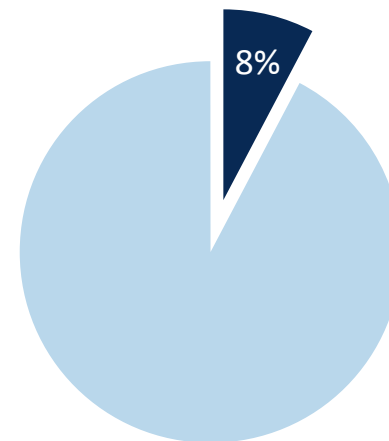
Vest - Agder

Aust - Agder

Telemark

1 posisjon i Vest-Agder og Aust-Agder, # 3 posisjon i Telemark. Positiv utvikling i Rogaland.

Markedsandelene er beregnet på bakgrunn av antall boliger, inkludert fritidsboliger, den enkelte bank hadde pant i per 31. mars 2018.

Egenkapitalbevisiere

20 største EK bevis eiere pr. 31/03 - 2018

	Navn	Antall EKB	Andel EKB %		Navn	Antall EKB	Andel EKB %
1	Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør	7.988.679	51,00	11	Gumpen Bileiendom AS	174.209	1,11
2	Arendal Kom. pensjonskasse	450.000	2,87	12	Allunggården AS	151.092	0,96
3	EIKA utbytte VPF c/o Eika kapitalforv.	423.351	2,70	13	Landkreditt Utbytte	150.000	0,96
4	Pareto AS	417.309	2,66	14	Ottersland AS	100.000	0,64
5	Holta Invest AS	393.765	2,51	15	Wenaas Kapital AS	100.000	0,64
6	Gladstad Capital AS	387.467	2,47	16	MP Pensjon PK	85.523	0,55
7	Bergen Kom. Pensjonskasse	376.231	2,40	17	Artel AS	82.131	0,52
8	Merrill Lynch	253.749	1,62	18	Profond AS	77.115	0,49
9	Wenaasgruppen AS	186.000	1,19	19	Apriori Holding AS	72.575	0,46
10	Otterlei Group AS	182.000	1,16	20	Varodd AS	70.520	0,45
	Sum 10 største eiere	11.058.551	70,58		Sum 20 største eiere	12.121.716	77,36

- Det er pr. 31. mars 2018 utstedt 15 663 944 egenkapitalbevis pålydende kr 50.
- Resultat (Konsern) pr. EK bevis utgjør pr. 31. mars 2018 2,6 kroner pr. bevis
- Eierbrøk ved utgangen av 1. kvartal 2018 var 17,9 prosent.

SOR – Kursutvikling og likviditet

Kursutvikling

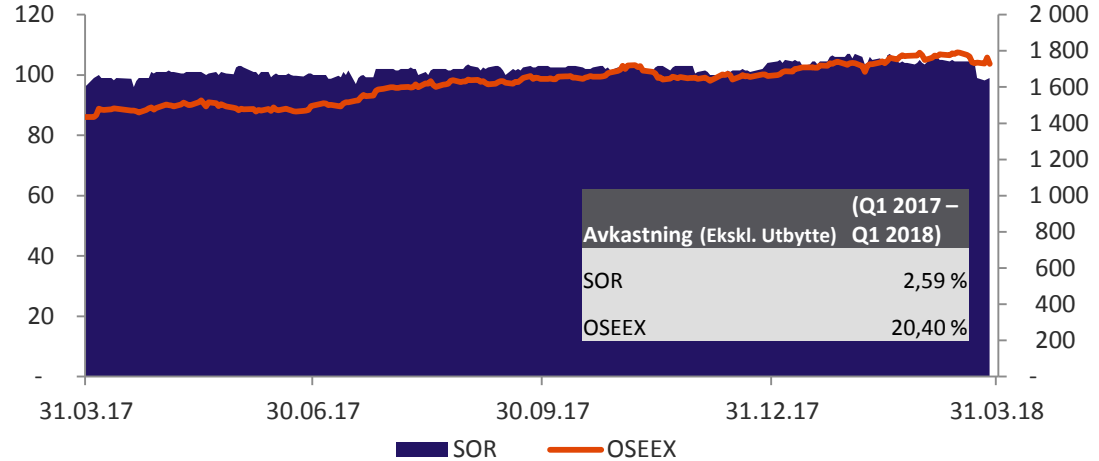
- Kurs 28.03.2018 var 99 kroner, bokført verdi pr. egenkapitalbevis var på samme tidspunkt 116,1 kroner, som tilsvarer pris/bok på 0,85.
- Egenkapitalbeviset ga 0,96 % i avkastning i Q1 2018 (inkl. utbytte).

Likviditet

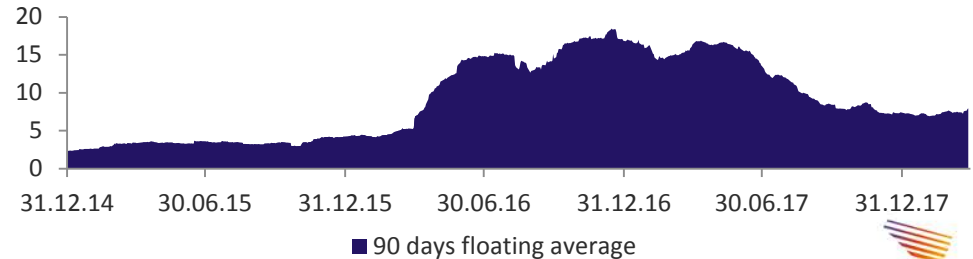
- I 2017 ble det omsatt 1,3 millioner egenkapitalbevis i SOR på Oslo Børs, mot 2,3 millioner i 2016. Tilsvarende tall for 2014 og 2015 var hhv 52 293 og 144 013.

Utbytte

- Målsetting om at 50% av egenkapitalbeviserne andel av resultat skal utbetales
- Ved fastsettelse av årlig utbyttepolitikk skal bankens kapitalbehov ivaretas, herunder myndighetspålagte krav til kapitaldekning, forventninger hos investorer samt bankens strategiske planer
- Det er delt ut utbytte på 6,00 kroner per egenkapitalbevis for 2017, tilsvarende som for 2016.
- Direkteavkastning på 5,8 prosent i 2017 (6,6 prosent i 2016)

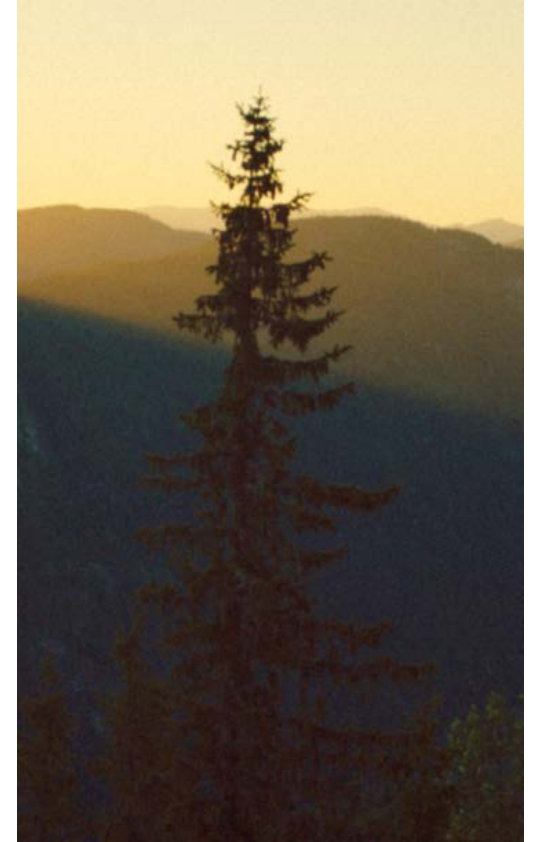
Daglige handler i SOR

Utbyttepolitikk

Målsetting om at 50% av egenkapitalbeveiseiernes andel av resultat skal utbetales

- Sparebanken Sør skal gjennom god, stabil og lønnsom drift sikre at egenkapitalbeveiseierne oppnår konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene
- Overskuddet skal fordeles mellom eierandelskapitalen (egenkapitalbeveiseierne) og grunnfondskapitalen i samsvar med deres andel av egenkapitalen
- Ved fastsettelse av årlig utbyttepolitikk skal bankens kapitalbehov ivaretas, herunder myndighetspålagte krav til kapitaldekning, forventninger hos investorer samt bankens strategiske planer
- Det er en målsetting at om lag halvparten av eierandelskapitalens andel av årets resultat etter skatt, skal utdeles som utbytte

Noen soliditetsvurderinger

	Metodebruk kapitalberegning	CET1	Leverage Ratio
Sør	Standard	14,9(15,0*)	9,2(9,2*)
Regionbank 1	IRB	15,0	7,3
Regionbank 2	IRB	14,9	7,2
Regionbank 3	IRB	14,9	7,2
Regionbank 4	IRB	14,9	7,2
Regionbank 5	IRB	16,8	7,1

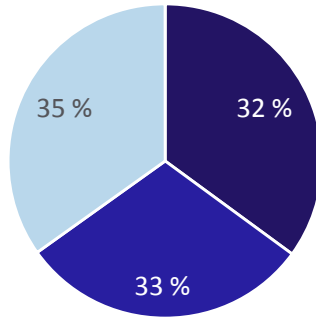
* Verdier per 31.03.2018, øvrige sammenligningstall er fra 31.12.2017

- Sparebanken Sør er den eneste av de store regionbankene som benytter standardmetoden i kapitaldekningsberegningen
- Sparebanken Sør er meget solid med en høy Leverage Ratio
- Vedtok i november 2017 å iverksette en prosess for å søke Finanstilsynet om godkjenning av interne modeller i kapitalberegningen (IRB). Det tas sikte på å sende søknad til Finanstilsynet innen utgangen av 2019.

Sparebanken Sør Boligkreditt

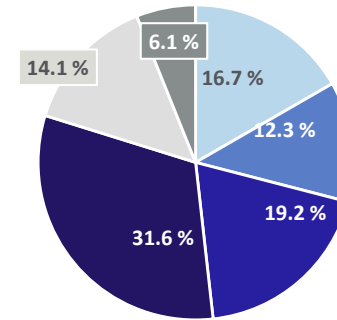
- 100 % eid av Sparebanken Sør

Låneporteføljen i Sparebanken Sør

■ Sparebanken Sør Boligkreditt ■ PM bank ■ BM

LTV i Sparebanken Sør Boligkreditt

■ < 40 % ■ 41 - 50 % ■ 51 - 60 %
■ 61 - 70 % ■ 71 - 75 % ■ > 75 %

Stresstest av sikkerhetsmassen

Status Q1 18

Boligprisfall 30 %

■ Vektet snitt LTV ■ Nominell OC

SPAREBANKEN SØR

Euro Medium Term Note Program

2 vellykkede utstedelser i 2018

SPAREBANKEN SØR BOLIGKREDITT AS

- 1. kvartal 2018 gjennomførte Sparebanken Sør Boligkreditt den 3. vellykkede utstedelsen av Covered Bonds, 500 mill. Euro fixed 5 år.

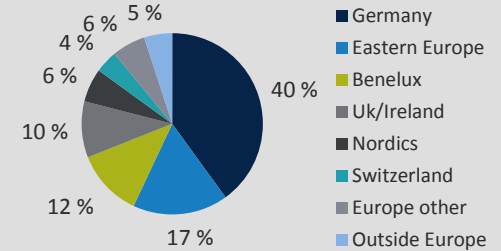

SPAREBANKEN SØR

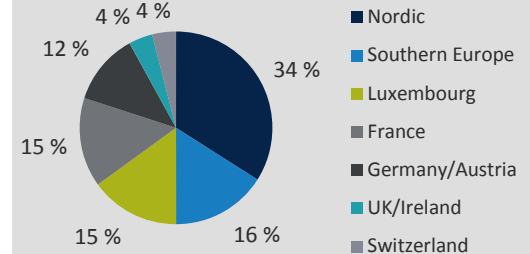
- Det ble i 2. kvartal 2018 gjennomført en vellykket utstedelse gjennom EMTN programmet på totalt 300 mill. Euro i seniorobligasjoner, FRN 3 år. Dette er den første utstedelsen av seniorobligasjoner i Euro i Sparebanken Sør.

Geografisk allokering

Euro 500 mill. Covered bond

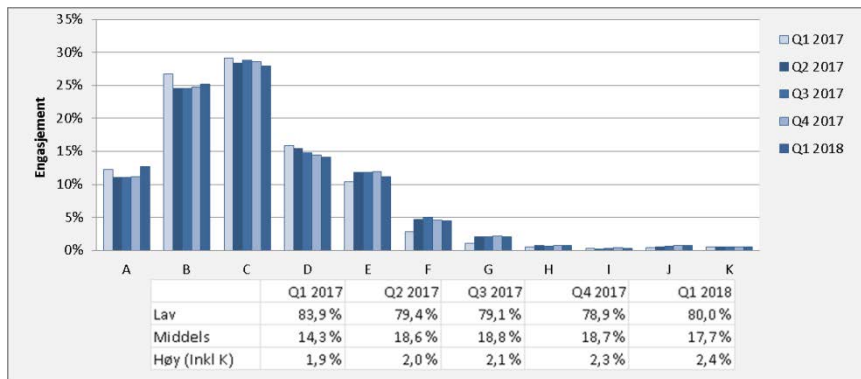
Euro 300 mill. Seniorobligasjon

SPAREBANKEN SØR

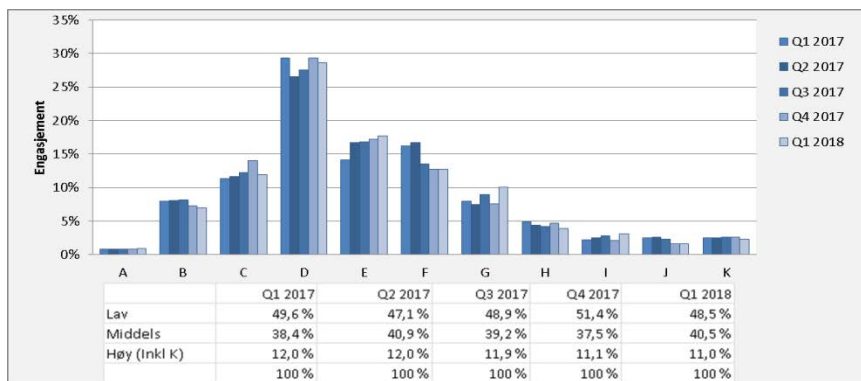
Porteføljekvalitet – scoring (PD)

PM

Klasse	Nedre grense	Øvre grense	
Lav	A	0,00	0,10
	B	0,10	0,25
	C	0,25	0,50
	D	0,50	0,75
Middels	E	0,75	1,25
	F	1,25	2,00
	G	2,00	3,00
Høy	H	3,00	5,00
	I	5,00	8,00
	J	8,00	99,99
	K	100,00	

BM

Kommentarer:

Positiv utvikling i PM porteføljen på 1,1 prosent i lav risiko, og noe tilbakegang i BM.

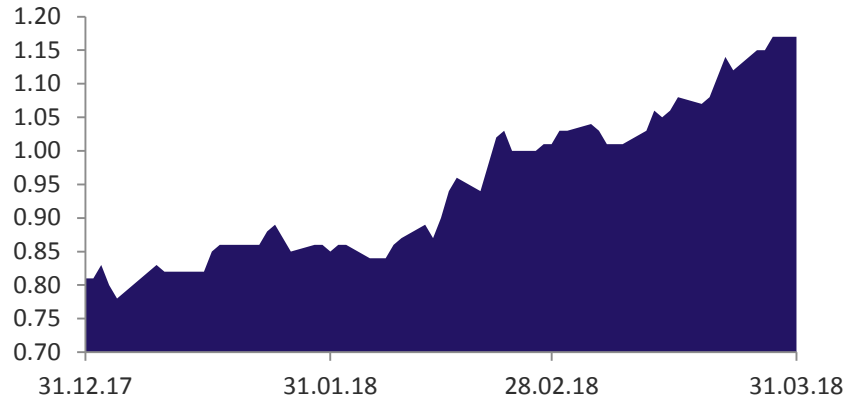
Vipps, BankAxept og BankID

The logo for Vipps, featuring the word "vipps" in a teal, rounded, lowercase font. The letter "i" is stylized with a dot above it and a curved line below it, resembling a smile.The logo for BankID, consisting of a blue rectangular background. On the left, there are three white horizontal bars of varying lengths, resembling a barcode or a stylized "ID". To the right of these bars, the text "bankID" is written in a white, lowercase, sans-serif font.The logo for BankAxept, featuring the word "bank" in a smaller, purple, lowercase font above the word "axept" in a larger, purple, lowercase font. The "a" in "axept" is stylized with a sharp, downward-pointing tail.

- Bankene i Norge har inngått intensjonsavtale om å videreutvikle verdens mest kundevennlige og effektive betalings- og identifiseringsløsninger.
- Gjennom å slå sammen Vipps, BankAxept og BankID Norge er målet å skape enda bedre kundeopplevelser og stå sterkere i konkurransen mot de globale teknologigigantene.
- Godkjent av konkurransetilsynet

NIBOR utviklingen

Utvikling 3 mnd NIBOR

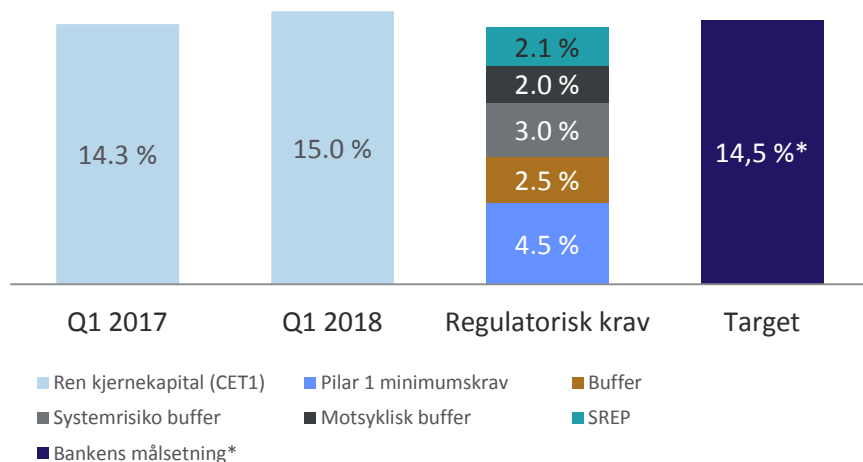
Positiv utvikling i rentenetto på tross av signifikant økning i 3 mnd NIBOR, sammenlignet med samme periode i fjor, som følge av:

- Vekst i totale utlån
- BM utlån som utgjør 35 prosent av total utlånsmasse, hvorav ca. 80 prosent er NIBOR basert.
- BM innskudd knyttet til NIBOR

Regulatoriske betraktninger

SREP – Ren kjernekapitaldekning

SREP er inkludert i Pillar 2 tillegget

*Vil endelig vurderes i ICAAP

IFRS 9 / MREL / Basel IV

Sparebanken Sør er godt posisjonert for å møte fremtidige regulatoriske krav

- IFRS 9
 - Implementeringen av IFRS 9 vil ikke ha en signifikant effekt på konsernets egenkapital og ansvarlige kapital, og konsernet har derfor ikke behov for å anvende overgangsregelen i kapitaldekningen.
- MREL
 - MREL vil implementeres i Norge, men tidslinjen er ennå ikke fastsatt
 - Potensielle utstedelser må vurderes og bestemmes når regulatoriske krav og struktur er fastsatt
- Basel IV
 - Sparebanken Sør er godt posisjonert for Basel IV
 - Konsernet benytter standardmetode, og har en uvektet kjernekapitalandel på 9,2 prosent

Implementering av IFRS 9

- Trådte i kraft 01.01.2018
- Nye regler for klassifisering og måling av finansielle eiendeler.
- Fra en modell basert på objektive bevis og påløpte tap til en forretningsorientert modell basert på forventet tap.
- Moderate overgangseffekter ved implementering.
- Netto inngang på tap i kvartalet.
- Forventer lave tap også i kommende kvartaler.

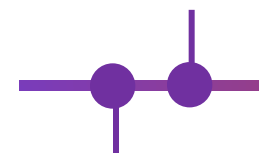
Overgangseffekter

Konsern Mill. kroner	IAS 39		IFRS 9		Endring
	Målings- kategori	Balanseført verdi	Målings- kategori	Balanseført verdi	
Netto utlån til kunder	Amortisert kost	91 202	Amortisert kost	91 204	2

Morbank Mill. kroner	IAS 39		IFRS 9		Endring
	Målings- kategori	Balanseført verdi	Målings- kategori	Balanseført verdi	
Netto utlån til kunder – Boliglån	Amortisert kost	24 991	Virkelig verdi over OCI	25 002	11
Netto utlån til kunder – Øvrige	Amortisert kost	35 288	Amortisert kost	35 284	-4

194 år med utvikling og fornyelse

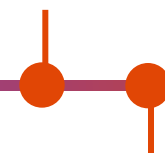
Arendal Sparebank ble opprettet i **1825** som en av de første seks sparebankene i Norge.

Bankens historie går tilbake til **1824** da Christianssands Sparebank ble etablert som en av de første sparebanker i Norge.

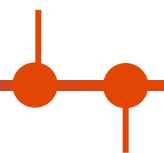
1973

Banken gikk inn i en fusjon med 4 andre sparebanker i Aust-Agder, og dannet Aust-Agder Sparebank.

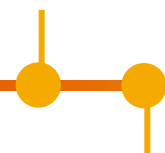
Bankens nyere historie begynner i **1984** da Sparebanken Agder ble dannet ved en sammenslutning av Christianssands Sparebank, Halse og Harkmark Sparebank, Iveland Sparebank, Oddernes Sparebank, Vennesla Sparebank og Øvrebygda og Hægeland Sparebank.

Sparebanken Sør oppstod i **1984** etter fusjon mellom Aust-Agder Sparebank, 2 andre sparebanker fra Aust-Agder og 9 fra Vest-Agder.

Fire sparebanker i Telemark og Sparebanken Agder sluttet seg sammen i **1987**. Ved sammenslutningen tok banken navnet Sparebanken Agder og Telemark. I 1988 ble navnet endret til SPAREBANKEN PLUSS

1985 Banken gikk for første gang inn i Telemark, gjennom fusjon med Nissedal Sparebank og teller i dag 7 avdelinger i Telemark, hvor den siste etableringen var Skien høsten 2012.

I januar **1997** inngikk Sparebanken Pluss og Sparebanken NOR en intensjonsavtale om et makeskifte som innebar at Sparebanken NOR overtok Sparebanken Pluss' lokalbanker i Telemark mens Sparebanken Pluss overtok Sparebanken Nors distriktsavdeling Kristiansand. Avtalen førte til at bankens virksomhet ble samlet i Agderfylkene.

2014 Sparebanken Pluss og Sparebanken Sør fusjonerer og tar navnet Sparebanken Sør.

SPAREBANKEN SØR